

Justícia fosca?

Vicenç Lozano

"Assistim impassibles a la paradoxa d'alguns magistrats, amb evidents afanys de protagonisme, que pretenen utilitzar el seu immens poder per participar —sense passar per les urnes— en el joc polític."

Els vents bufen huracanats en una bona part dels països europeus a favor del paper predominant dels jutges, un paper estel·lar que amenaça no solament governs, institucions o dirigents econòmics i polítics més o menys corruptes, sinó que —en alguns casos— posa en perill la mateixa estabilitat democràtica. El poder judicial, ha usurpat als parlaments el paper fiscalitzador de l'acció de govern que en qualsevol estat de dret els correspon.

Responsabilitats penals i polítiques es barregen perillosament en un mar de confusió en què tenen greus responsabilitats els partits de govern, que intenten evitar el debat i fan inoperants les ensopides comissions parlamentàries d'investigació. Aquesta usurpació de funcions, fa que els afers de draps bruts, que airegen uns mitjans de comunicació que participen com mai del joc polític, siguin tractats només en els tribunals. A aquesta acció penal s'hi afegeix, guairé sempre, un estat d'opinió que condemna irremissiblement les persones i que oblidada el principi de presumpció d'innocència que caracteritza una societat democràtica.

Itàlia és potser el país europeu on, desde la primavera del 1992, quan començava l'Operació Mans Netes, la revolució del poder judicial ha arribat més lluny. Els fiscals de Milà han estat capaços de trasbalsar la vida política italiana immersa tradicionalment en un règim basat en la corrupció. De tota manera encara es fa difícil veure alternatives. Silvio Berlusconi, l'home que s'havia aprofitat del buit de poder deixat pels líders del vell sistema (Andreotti o Craxi), està també en la picota i el 17 de gener haurà de respondre davant un tribunal pel suborn del seu holding d'empreses Fininvest a la Guàrdia de Finances.

Però el teatre de titelles italià, no és una excepció. A Espanya, l'afer dels GAL situa Felipe González a l'ull de l'huracà de la guerra bruta contra ETA, i aquesta serà probablement la clau per obrir les portes de la Moncloa a un Partit Popular que fins no fa gaire "comprenia" i "justificava" que "el millor terrorista és el terrorista mort". També un dels conspiradors més importants del poder econòmic, l'ex-banquer Mario Conde (símbol d'una cultura que els socialistes van animar), ha fet córrer rius de tinta aquests dies per la polèmica actuació del jutge Moreiras.

Els francesos no semblen tampoc gaire satisfets amb el binomi Chirac-Juppé. El mal ús dels seus privilegis —aconseguits gràcies al control de l'Ajuntament de París, en mans de la dreta aquests últims 14 anys— ha situat les dues màxi-

Bossi i Berlusconi. Sota sospita.

mes autoritats de França en la corda fluixa. El primer ministre, Alain Juppé, s'ha salvat, en una estranya sentència que si bé el troba culpable de privilegi en relació al lloguer d'un pis que ocupava el seu fill, apel·la a interessos d'estat per arxivar el cas.

El president de la República, Jacques Chirac, també podria ser processat si el tribunal administratiu de París admet a tràmit el dia 7 de novembre la demanda d'un militant ecologista pel fet que Chirac conservi un apartament de lloguer a la capital gràcies a l'actuació d'una societat immobiliària patrocinada per l'Ajuntament del qual era l'alcalde.

A Bèlgica, ni més ni menys que el secretari general de l'OTAN, Willy Claes, ha hagut de dimitir, a causa de les sospites d'haver negociat el 1988, quan era ministre d'Afers Econòmics, comissions per la compra de 46 helicòpters a la firma italiana Augusta.

Finalment —en una proporció molt menor— a Suècia, la vice-primer ministre, Mona Sahlin, que s'apuntava com la candidata ideal per succeir Ingvar Carlsson, és l'objecte també d'una investigació judicial per abús de confiança i poder, en haver-se descobert que podria haver utilitzat la targeta de crèdit oficial per fer compres personals.

Tot plegat ens porta a una situació complexa, en la qual, si bé els ciutadans poden sentir-se més protegits dels abusos del poder polític, gràcies a l'actuació de la Justícia, assistim impassibles a la paradoxa d'alguns magistrats, amb evidents afanys de protagonisme, que pretenen utilitzar el seu immens poder per participar —sense passar per les urnes— en el joc polític. La democràcia necessita urgentment situar cada un dels tres poders (executiu, legislatiu i judicial) en el lloc que els correspon. **Vicenç Lozano**